

Dosedanja gostovanja razstave

- Pokrajinski muzej Ptuj, Miheličeva galerija, 28. 2. – 4. 4. 2003
- Koroški muzej Ravne na Koroškem, 28. 5. – 22. 6. 2003
- Slovenski etnografski muzej Ljubljana, 26. 6. – 30. 9. 2003
- Galerija Prica, Samobor, Hrvaška, 6. 2. – 28. 2. 2004
- Mestni muzej Idrija, Cerkljanski muzej Cerklje, 28. 11. – 15. 12. 2004
- Galerija Miklova hiša, Ribnica, 13. 1. – 1. 2. 2005
- Krpanova galerija Cerklje, 23. 2. – 5. 3. 2006
- Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož, Salon umetnosti, 9. 2. – 23. 2. 2007
- Pavlova hiša Radgona, Avstrija, 9. 3. – 28. 4. 2007
- Galerija Emporium, BTC, Ljubljana, (ob 100. letnici rojstva Bojana Adamiča), 15. 2. – 15. 3. 2012
- Univerzitetna knjižnica Maribor, 27. 10. – 1. 12. 2012
- Aljaževina, Zavrh pod Šmarno goro, Ljubljana, 26. 3. – 30. 4. 2013
- Ljubljanski grad, Peterkotni grad, Bojan Adamič (1912-1995), Pustne maske, 26. 1. – 26. 3. 2017

V okviru praznovanja ob 90. obletnici rojstva mojstra Bojana Adamiča (1912-1995), skladatelja in dirigenta, smo leta 2003 pripravili v Pokrajinskem muzeju Ptuj, skupaj z ZRS Bistra Ptuj, odmevno razstavo fotografij, monografijo s priloženim CD z avtorsko glasbo in fotografsko mapo z naslovom *Zven maske / Fotografske mojstrovine Bojana Adamiča*. Razstava je bila premierno postavljena v Miheličevi galeriji na Ptuj in je bila koncipirana kot tip potujoče razstave, ki je gostovala po Sloveniji predvsem v tistih krajih, ki so bili povezani z življenjem in delom Bojana Adamiča ter bogato pustno tradicijo. In razstava živi še naprej, tako kot umetnost Bojana Adamiča.

Mojstra Bojana Adamiča je poleg izjemnega, vsestranskega glasbenega in skladateljskega ustvarjanja zelo privlačila tudi poganska kultura oz. tradicionalne šemske maske kot prežitek poganstva in prastare kulturne dediščine. Njegova vračanja k maskam so kot beg v lastno kontemplacijo, odmik iz vsakdanjega življenja v nek pozabljen, arhaičen svet, ki prav po zaslugi lokalnih maskirnih tradicij v modificirani obliki obstaja še danes. In privlačila ga je tudi fotografija. Pravzaprav je bila vedno vzporedna z glasbo in ves čas prisotna. A bila je dolgo časa skrita in nepoznana. Sedaj je tukaj in pred nami.

Izjemen opus fotografij Bojana Adamiča zajema obsežno dokumentacijo pustnega dogajanja na Slovenskem, saj je bil redni obiskovalec Kurentovanja na Ptuj in drugih šemskih okolij ter v desetletjih posnel obširno zbirko diapozitivov pustnih mask. Maske so mojstru sproščale domišljijo, pustno dogajanje ga je navdajalo z občutkom svobode, s kurentom je označeval preboj nad zimo in temo, dolgočasjem in apatičnostjo. Njegove fotografije so nadprostorske in nadčasovne, saj se svetovljan Adamič ne ubada s fotografskim dokumentiranjem oziroma ilustriranjem tradicionalnih mask v realnem prostoru in času. Njegov odklon od narativne estetike in socialnega realizma nas vodi v smeri abstrakcij, v samosvoj Adamičev svet, prežet z odkrivanji in interpretacijami arhaičnih elementov in otroške fantazije. Kako ujeti neulovljivo, je vprašanje, ki je bistvo Adamičeve fotografije. Kako vizualizirati kurentovo bistvo? A lahko ujameš bistvo kurenta z njegovo realistično fotografsko upodobitvijo? Verjetno ne. Zato Adamič prehaja iz enojne ekspozicije v dvojno ali trojno, iz vsečnega h grotesknemu, iz dokumentarnega k mitološkemu. S kamero Hasselblad 6x6 je slikal z večkratno ekspozicijo, kombiniral različne leče, objektivne in filtre. Zato je za njegove fotografije značilna »premaknjenost«, vendar ob tem motivi niso popačeni. Dvojne, trojne ekspozicije se praviloma vežejo na izbran motiv, medtem ko ozadje ostaja realistično. Ta pristop je eden od nosilnih elementov Adamičeve fotografske drugačnosti in identitete. Bil je velik poznavalec in ljubitelj umetnosti, najboljše tehnike in tehnologije, zanimali so ga eksperimentalni, inventivni in inovativni projekti, kar je odlično ponazoril leta 1994 z naslednjo izjavo: »Sam sem izhajal iz tega, da če nimaš v fotografiji pokazati nič ustvarjalnega, nič svojega, če ne pokažeš nič novega, nič kar še nismo videli, potem je stvar bolje pustiti.«

In Adamičeve fotografije pustnih mask, predvsem kurentov, so posegle na polje neoprijemljivega in imaginarnega. Neprecenljive pa so tudi zato, ker je v njih položil poleg trenutka realne resnice tudi svojo dušo. Njegove fotografije ne prikazuje samo maske kot take, ampak pripoveduje zgodbo o maskah. Prav zato jih nikoli ni opremil z naslovom ali letnico nastanka. Njegova vitalnost, spretnost, pronicljivost, provokativnost, tehnološka opremljenost in tehnično znanje, njegov odklon od obstoječih fotografskih poetik in »normativov«, eksperimentiranje z motivi in tehniko, so ga zaznamovali kot izjemno delovnega in duhovitega »drugačnega«, kot človeka z izjemno domišljijo, ki pa je bil kljub svojim sanjam in fantazijam trdno vpet v realno vsakdanje življenje.

Bojan Adamič je ljubil tehniko in ljubil je umetnost. Živel je življenje, prežeto z zapeljivimi in neulovljivimi muzami lepega, inovativnega in drugačnega. In klicali so ga »mojster«. Povsem upravičeno!